

407

AD QVODLIBETARIAM
QVAESTIO MEDICA MATVTINIS DISPVATIONIBVS
DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM PARISIENSIVM. DIE IOVIS XIX. MENSIS
NOVEMBRIS MAGISTRO FRANCISCO DV PORT DOCTORE MEDICO PRESIDE SAPIENTISSIMO.

Nihilum in arthritide vident medici?

QVI ADMIRARI nos docent, non docent scire, sed nescire. Admiratio quidem philosophiam peperit, sed philosophia mox illam peremit: est namque philosophia rerum diuinarum & humanarum, causarumque quibus res illae continentur scientia. Medicum igitur, qui idem est philosophus, rerum illarum, earum maxime quae homini salubriter, aut insalubriter contingunt, latere nihil potest. Perspecta namque causa protinus cessat ignoratio, cessat & admiratio ignorantiae foveoles. Nihil planè in morbis diuinum est, nihil occultum, ac ne facer quidem qui dicitur morbus, aliis vel sacratio, vel diuinior est: Imo nec quartana, nec omnino febris vlla diuinitatis titulis hoc nomine insignita, quod condita & die & hora redeat, diuini quidquam habet aut occulti, quod medicam prudentiam figiat.

MNIA HÆC naturæ & vniuersæ, & suæ legibus sunt obnoxia. Quæ malum ergo ista erit sortitio, vt in cæteris præter naturam affectibus, medicus naturæ interpres, imitator, sæpe & emendator, lynceus existat, in arthritide cæcus nihil videat: morborum natura omnis ipsorum continetur & videtur. Arthritidis igitur *arthritis* nominatur, *arthritis* seu existentia in articulis est. Sic tamen vt humor, guttatim influens, non in communibus ligamentis subsistat, sed articulorum magnas cauitates & spatia penetrat ac repleat: inde ligamenta illa externa ac tendines distendat: donec tandem fluxionis impetu, nervos delorificet quidem, sed citra inflammationem comprimat. Et erit posthac quisquam, qui miretur, si cuncti articuli pyxidata sua cauitate, tam multi humoris sint capaces, nervos a vero frigiditate eiusdem coquendi, ligamentosa autem densitate ipsius resoluendi sint incapaces, medicam operam quamuis perspicacem arthritidis aliquando eludat?

ARTHRITIDIS autem essentiam qui non videt, sensu vel pena indiget: nam in efficacissimo, sensumque adeo promptissime afficiente & affligente elemento, posita est: est enim *arthritis* sed articulorum iste ignis solitarius non est verum grauibz symptomatis comitatus, nempe *arthritis*, vt paralysis *arthritis*: dolore clamoso, desultorio, materiali & periodico. Hæc signa si coniunxeris, nullis similitudinum præstigiis decipieris, vt enim plerique laterum dolores, sunt sine pleuritide: sic & articulorum, sine arthritide. Qui à lassitudine venit articulorum labor, vix horum quicquam habet, nisi dolorem: sed eum sola quiete placabilem. Qui à rheumatismo, clamorosus etiam est, sed qui conferat quasi torrentis impetu in omnes articulos incurrat, non sensim à pedibus (quod arthritidis fere perpetuum est) incipiat, nec periodicus sit, nec *arthritis* vt arthritidis, sed *arthritis*, quod reciduius non amans vix inquam postea recurat.

AD HANC existentiam, essentiam, signorumque collectionem, si causas vnde singula fiant adiunxeris, apodicticam arthritidis scientiam tibi comparaueris. Causarum igitur alia sunt disponentes, nervorum nempe & articulorum imbecillitas, ipsi vel natia, qualis est hereditaria: vel aduenticia, ab ebrietate: venere: desidia: labore: alia sunt efficientes, transmittentium nempe partium, capitis, alui, hepatis, & venarum robur: propriaque articulorum imbecillitas, ipsum sibi arthriticum malum creatum: alia denique materiales, quatuor scilicet humorum serosa prauitas: quæ veneni (quod etiam in nobis gignitur) adæquans malignitatem, in nobis cumulat, vel fluxione: vel congestione: vel denique decubitu: sæpe salutari præsertim cum eam sibi sedem noxius humor, quasi in vacua venisset, propriam fecerit. Tanta vis est consuetudinis, etiam in malis: vt ille abusus, in vsum fructumque nobis concedat.

SED QVONIAM artes, præsertim effectiuas (quo de genere medicina est) non nuda & simplici cognitione, sed vtilitate, & sine probamus: experiamur etiam, nihilne in arthritide curanda videantur medici. Equidem ex commemoratis causarum velut localis, remedia erueri non erit difficile. Omnino enim quot sunt arthritidis foci, tot erunt vacuationum ac quasi *arthritis* species. Primus igitur scopus erit, arthritice materię fontem exhaurire, vomitu quidem & hypochondriaca purgatione, si à ventriculi cruditate: cephalalgica, si à capite: phlebotomia, si à vena cava velut nauseante, & solenni aliqui sanguinis vacuatione suppressa arthritici humoris influxus extiterit. Secundus materiam in articulos currentem, aliò deriuantibus auertere: nempe erithinis & apoplegmatis, si à capite irruat: vomitu & diarrhoea, si à ventre: hæmorrhagia, si à vena magna: denique cauteriis hic aut illic appressis pro scaturiginis arthritice excurfu. Tertius autem scopus erit, si articulos ipsos laxitate eorum & imbecillitate correctæ adstringentibus roboraueris: sique adeo quod in ipsos iam influxit & alte insidet, digesseris ac desiccaueris. Reciduius autem merum ademeris, noua materię arthritice prohibita generatione, diætâ conuenienter instituta. At, iniquis, non si omnes istos scopos compleueris, propterea arthritica non sanaueris, fortasse si stolidus cupidusque nimio & damnofo pudore arthritica vlcera diu multumque celauerit. Ars enim constat tribus, morbo, ægro, & medico. Non satis est igitur suo curandi munere functum esse medicum. artem vero solam præstare medicus teneatur, euentum & fortunam non teneatur. in medicina quid fieri debeat certum est, quid sequi debeat certum non est.

Ergo nihilum in arthritide vident medici.

Asserebat Lutetiz SYMPHORIANS HAVTIN Parisinus anno salutis 1609.

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.

M. Iacobus Latus.
M. Ioannes Riolan Prof. Reg.
M. Andreus le Gros.

M. Ioannes le Mercier.
M. Michael Tourain.
M. Guillelmus Lescailion.

M. Nicolaus Labor.
M. Simon Pietre.
M. Georgius Cornuti decanus.

